

Lausunto

24.5.2022

VN/11385/2020

VN/11385/2020-PLM-142

Työ- ja elinkeinoministeriö

Puolustusministeriön lausunto Suomen ilmasto- ja energiastrategialuonnoksesta

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt puolustusministeriöltä lausuntoa Suomen ilmasto- ja energiastrategialuonnoksesta. Suomen kansallinen ilmasto- ja energiastrategia kattaa yhteiskunnan kaikki kasvihuonekaasupäästöt ja nielujen aikaansaamat poistumat. Strategia muodostaa kokonaisvaltaisen toimintaohjelman, jolla edetään hiilineutraaliin ja myöhemmin hiilinegatiiviseen yhteiskuntaan. Puolustusministeriö ei ole osallistunut strategialuonnoksen valmisteluun.

Siirtyminen hiilineutraaliin ja myöhemmin hiilinegatiiviseen yhteiskuntaan vaikuttaa laaja-alaisesti kaikkiin yhteiskunnan toimintoihin. Vaikutukset myös maanpuolustukseen ovat huomattavia. Koko energijärjestelmän näkökulmasta huoltovarmuuden turvaaminen ja varautuminen erilaisiin yhteiskunnan häiriötilanteisiin on erittäin tärkeää, joka korostuu energijärjestelmän muutoksen siirtymävaiheessa. Kansalliset ilmasto- ja energiatavoitteet sekä siirtyminen kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa edellyttävät sopeutumistoimenpiteitä maanpuolustuksessa, joiden valmistelu on aloitettu.

On nähtävissä, että puolustuskyvyn ylläpitäminen ja kehittäminen edellyttävät muuta yhteiskuntaa pidempiä siirtymäaikoja ja joissakin tilanteissa maanpuolustusta koskevia erityisjärjestelyjä ja poikkeuksia. Puolustuskykyä on kehitetty pitkäjänteisesti ja sen kehittämiseksi on tehty isoja investointeja muun muassa asejärjestelmiin, joihin tukeudutaan aina 2050 -luvulle asti. Puolustuskykyä tukeva infrastruktuuri ja sille asetetut suorituskykyvaatimukset voivat myös joissakin tilanteissa olla ristiriidassa kansallisten ilmasto- ja energiatavoitteiden kanssa. Maanpuolustuksen ja kansallisen turvallisuuden huomioiminen kriittisillä alueilla ei puolustusministeriön näkemyksen mukaan kuitenkaan uhkaa strategiassa esitettyjen tavoitteiden toteutumista.

Tuulivoiman lisärakentaminen on ollut nopeaa ja strategiassa lisärakentamista pyritään vauhdittamaan. Valtakunnallisesti tuulivoiman rakentaminen on maanpuolustuksen näkökulmasta mahdollistettu ja suurelle määrälle vielä toteutumattomille hankkeille on annettu Puolustusvoimilta puoltava lausunto. Strategiassa on huomioitu maanpuolustuksen tarpeet liittyen tuulivoimaan lisärakentamiseen. Aluevalvonnan tarpeet asettavat jatkossakin rajoitteita tuulivoiman rakentamiselle.

Rakennusten energiatehokkuuden parantaminen ja sitä tukeva kasvava digitaalisuus voi joiltakin osin edellyttää poikkeusmenettelyjä kansallista turvallisuutta tukevan infrastruktuurin osalta. Näissä kohteissa strategian tavoitteiden toimeenpano on monin osin mahdollista, mutta turvallisuusvaatimukset asettavat rajoitteita muun muassa rakennetun ympäristön tiedon hallintaan.

Suomen mahdollinen liittyminen NATO:on ja sen vaikutukset kansallisten tavoitteiden toimeenpanoon on tässä vaiheessa haasteellista arvioida. Tätä koskeva arviointityö on käynnistetty.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 31
00131 Helsinki

Eteläinen Makasiinikatu 8 0295 16001
Helsinki +358 295 16001

kirjaamo.plm@gov.fi
www.defmin.fi

Muilta osin puolustusministeriöllä ei ole huomautettavaa strategian sisällöstä.

Puolustusministeriö varaa oikeuden yksilöidä niitä asioita, joilla on huomattavaa merkitystä maanpuolustukselle ja Puolustusvoimien suorituskyvylle hiilineutraaliustavoitteen toimeenpanossa.

Ylijohtaja

Raimo Jyväsjarvi

Erityisasiantuntija

Sami Heikkilä

Liitteet

Jakelu TEM Työ- ja elinkeinoministeriö

Tiedoksi Pääesikunta

VN/11385/2020-PLM-142

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: